

Norrlandsoperan

Verksamhetsplan 2022

Baserat på bolagsordning och ägardirektiv från Region Västerbotten och Umeå kommun, Region Västerbottens Kulturplan 2020–23 med regionalt musik- och dansuppdrag samt Norrlandsoperans Vision & mål (se bilaga) ges härmed direktiv till bolagets fyra konstnärliga avdelningar inom opera, musik, dans och konst för kalenderåret 2022. Här ingår även riktade uppdrag till bolagets andra avdelningar. Varje avdelning ges också i uppdrag att upprätta ett detaljerat måldokument (se bilaga, måuppfnllnadsplan) för 2022 till senast 30 november 2021, vilket ska följas upp i samband med tertial- och årsredovisning. Budget för de konstnärliga avdelningarna för 2022 har meddelats respektive avdelningschef i slutet av april 2021.

Verksamhetsplan för 2022 gäller under förutsättning att verksamhetsbudgeten för hela Norrlandsoperan tilldelas enligt budgetprognos med förväntade uppräknningar av ägaranslag och statliga bidrag i enlighet med budgetäskandet.

Vision

Norrlandsoperans vision är:

”Norrlandsoperan – Sveriges ledande spelplats för nyskapande scenkonst”

Mål

Norrlandsoperans fem övergripande mål - som tar sin utgångspunkt i bolagsordning, ägardirektiv och regionens kulturplan - ska genomsyra all verksamhet i företaget och är fastställda av styrelsen 17 september 2021.

- Norrlandsoperan ska vara ett nyskapande och modigt scenkonsthus som speglar samtiden och påverkar framtiden.
- Norrlandsoperan ska verka i ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt sammanhang och verksamheten ska kännetecknas av en mycket hög konstnärlig kvalitet.
- Norrlandsoperan ska öka och bredda publiken samt utveckla det digitala erbjudandet.
- Norrlandsoperans verksamhet ska präglas av attraktionskraft, tillgänglighet, jämställdhet, mångfald och hållbarhet utifrån det öppna demokratiska samhällets värderingar.
- Norrlandsoperan ska prioritera och utveckla verksamheten för barn och unga.

Värdegrund & programarbete

All verksamhet vid Norrlandsoperan ska präglas av attraktionskraft, tillgänglighet, jämställdhet, mångfald och hållbarhet utifrån det öppna demokratiska samhällets värderingar. Vid programplanering och i programråd kan jämställdhets- samt mångfaldscheck som gemensamt tagits fram av Svensk Scenkonst och Scen & Film användas som kompletterande diskussionsunderlag.

Prioriterade målgrupper

Norrlandsoperan har ett brett uppdrag och en publik som spänner över alla åldrar i hela Region Västerbotten. Norrlandsoperan ska presentera en jämlik, varierad, tillgänglig och hållbar verksamhet som återspeglar den kulturella mångfalden som finns i Västerbotten både som medskapare av kultur och som besökare. Den prioriterade målgruppen för hela verksamheten är barn och unga. Musik- och dansverksamheten har dessutom ett tydligt uppdrag för främjande verksamhet som ska bidra till återväxten av utövarna och produktions- och presentationsmöjligheter för kulturskapare, båda i regionen och nationellt.

Regionala, nationella och internationella samarbeten

Samverkan och samarbeten är en förutsättning för Norrlandsoperans verksamhet och måluppfyllelse. Norrlandsoperan samarbetar med ett brett spektrum kulturaktörer. Rutiner för turnerande och producerande ska fortlöpande vidareutvecklas för att säkerställa att Norrlandsoperans verksamhet når ut i regionen men även nationellt och internationellt. Extra fokus ska ligga på publikarbete och pedagogiska aktiviteter för barn och unga, arrangörsutveckling samt fortsatt fokus och utveckling av Norrlandsoperans digitala salong NO play. Samarbeten bygger på såväl lokala, regionala samt nationella- och internationella relationer. Aktivt nätverksarbete är grundläggande för hållbara samarbeten och långsiktig utveckling av scenkonsten. Nationella och internationella samarbeten, samproduktioner och turnéverksamhet stärker Norrlandsoperans ställning som producent av nyskapande scenkonst.

Samarbeten och extern finansiering

Alla verksamheter ska prioritera och initiera samarbeten och samproduktioner som bidrar till ett mer hållbart producerande samt i större omfattning söka extern medfinansiering, framför allt och allt opera- samt och musik- och orkesteravdelning. Större ansökningar som exempelvis EU-projekt och regionalt utvecklingsstöd måste alltid förankras hos verkställande direktör och hos konstnärlig ledning för att undvika konkurrens mellan ansökningar.

Publikarbete och pedagogiska insatser

Riktade pedagogiska insatser och strategiskt publikarbete kompletterar all konstnärlig verksamhet. Under 2022 ska fokus läggas på tillgänglighet för prioriterade målgrupper (barn och unga, mångfaldsperspektivet). Detta ska ske till exempel genom pedagogiska aktiviteter som workshops, medskapande projekt och handledningsmaterial till skolor och arrangörer som kan tillgängliggöras även digitalt.

Digitalisering

Under våren 2022 anlitas en konsult som digital producent vid Norrlandsoperan för att säkerställa att alla verksamheter har implementerat och arbetar med Norrlandsoperans digitala strategi som tagits fram under 2021.

Opera

Operaavdelningen ska under 2022 genomföra två egna större produktioner för stora scenen samt minst två produktioner i andra format där minst en av produktionerna ska rika sig mot barn och unga och där turnévänligheten prioriteras för nya spelplatser i regionen.

Den totala beläggningsgraden i salongerna för operan ska under 2022 uppgå till minst 80%

De två större operaproduktionerna ska digitaliseras och erbjudas den internationella plattformen OperaVision.

Operaproduktioner som initieras under 2022 ska utgå från Norrlandsoperans vision och mål att vara nyskapande och spegla samtiden och ska även beakta genusperspektivet.

Gästspel av Piteå Kammaropera är prioriterat inom ramen för samarbetet inom Norrlands nätverk för musikteater & dans.

Pedagogiskt arbete fokuserar på barn och unga med vidareutveckling av Operaskolan och Singalong samt aktivt publik- och arrangörsarbete med t ex bussbidrag. Ett prioriterat område är Norrlandsoperans satsning på återväxten inom operakonsten genom ett kontinuerligt arbete med barnkören under professionell ledning.

Operaavdelningen ska under 2022 aktivt samarbeta med andra konstnärliga verksamheter inom Norrlandsoperan. Norrlandsoperans barnkör ska under 2022 vara delaktiga i orkesterprojekt. Operaavdelningens repetitör och operasångare ska under 2022 även medverka vid orkesterproduktioner.

Fokusområden för operaavdelningen

- Minst två nya internationella samarbeten med andra operahus ska under 2022 etableras för samproduktioner för kommande säsonger.
- Vara en aktiv partner i internationella nätverket Opera Europa.
- Operabeställning till jubileumsåret 2024 ska läggas till tonsättare i början av 2022.
- Operachefen ska arbeta strategiskt, målmedvetet och aktivt med extern finansiering för kommande projekt och produktioner exempelvis för möjliggörande av fler framtida beställningsverk.
- Operachef och danschef ska tillsammans med teknik- och fastighetschef under 2022 inleda arbete med att hållbarhetscertifiera egenproducerade opera- och dansproduktioner med utgångspunkt i bl.a. Theatre Green Book, Svanen etc.
- Arbete med att utveckla en internationell sångarakademi för unga sångare ska inledas under året.
- Förstärkning av publikarbete med mindre projekt, t.ex. samarbeten med husets restauratör, samt utveckla lokala och regionala samarbeten för att bredda möjligheter att nå ut till nya prioriterade målgrupper t.ex. samarbete med Musikal akademien på Strömbäcks Folkhögskola.

Några mål i siffror - opera

- Antal stora operaproduktioner	2
- Antal stora turnébara operaproduktioner	1
- Antal mindre operaproduktioner	2
- Antal mindre turnébara operaproduktioner	1
- Lägst antal operaproduktioner riktade till barn och unga	1
- Lägst antal digitaliserade operaproduktioner	2
- Lägst antal aktiviteter i samarbete med husets restauratör	3
- Lägst total publik beläggningsgrad för operaproduktioner	80%

Musik

Norrlandsoperans symfoniorkester ska under 2022 presentera 14–17 egna konsertproduktioner per år vilka ska dubbleras där det går och är ekonomiskt motiverat. Minst två av dessa konsertproduktioner ska vara av evenemangskaraktär för en bredare publik och minst dubbleras.

Den totala beläggningsgraden i salongerna för orkesterkonserterna ska under 2022 uppgå till minst 80%

Hösten 2022 ska programmässigt fokus ligga på 1900- och 2000-talets musik med ett tydligt genusperspektiv där minst 40% av musiken är skriven av kvinnliga tonsättare. Ansvarig för orkesterns programläggning (repertoar, dirigenter, solister) fr.o.m. hösten 2022 är dirigenten Ville Matvejeff i dialog med verkställande direktör och orkesterns programråd.

Under 2022 ska minst två nya orkesterverk beställas samt ytterligare kammarmusikverk där minst ett av dessa involverar ny teknologi. Genusperspektivet ska alltid beaktas och 50% av beställningarna ska tillfalla kvinnliga tonsättare. Beställningarna beslutas av programansvarig för orkestern i samråd med verkställande direktör.

Dubblering av konserter ska fr.o.m. hösten 2022 prioriteras och ske när det är ekonomiskt försvarbart. Vissa av dessa konserter skall kombineras med konserter för skolor och/eller annan pedagogisk aktivitet i de kommuner man besöker.

Under 2022 ska 4–5 orkesterkonserter och 2–3 musikproduktioner digitaliseras och erbjudas på NO play för on-demand.

Orkestern ska under 2022 medverka vid aktuella operaproduktioner samt minst ett dansprojekt. Samarbete med operaavdelningen med fokus på att utveckla och förädla pedagogiska projekt kopplade till operaproduktioner såväl i Umeå som i länet ska prioriteras. Norrlandsoperans barnkör ska vara delaktig i minst ett orkesterprojekt per år.

Orkestern, hel eller i mindre grupperingar, ska turnera i länet med minst tre produktioner. Minst två egna produktioner av dessa ska riktas mot barn och unga.

Norrlandsoperan ska under 2022 vara en aktiv aktör i det nybildade Nationellt centrum för musiktalanger. Initiativet gör det möjligt att stödja unga musiker och dirigenter på sin väg till en professionell musikkarriär, t ex genom masterclass och personliga mentorer, kursverksamhet och samverkan med unga solister mm.

Nätverket Musik i Norr där de regionala musikorganisationerna i de fyra nordligaste regionerna samarbetar vad avser turnéutbyte samt utveckling av nya konsertformer ska fortsätta under förutsättning att extern finansiering finns.

Musikavdelningen ges i uppdrag att genomföra 12–15 produktioner under 2022 med fria musikaktörer på turné i länet. 60% av regionalt musikutbud ska riktas till barn och unga. Utövare från Västerbotten ska involveras. Turnéplanering i samarbeten med befintliga (MOTILI, Musik i Norr) och nya samarbetspartners.

Den totala beläggningsgraden i salongerna för musikproduktionerna ska under 2022 uppgå till minst 50%

Musik- och orkesteravdelningen ska under 2022 aktivt verka för ett utökat samarbete med andra konstnärliga verksamheter inom Norrlandsoperan. En gång per år ska ett större samarbete mellan dans- och musikavdelningen genomföras.

Fokusområden för musik- och orkesteravdelningen

- Musikavdelningen ska under 2022 arbeta med att programmässigt utveckla och bredda repertoaren för sina produktioner så att den följer Norrlandsoperans vision och strategi att vara nyskapande. Vidare ska avdelningen förstärka det pedagogiska arbetet i regionen. Turnéer ska kompletteras t ex med workshops eller samspelaktiviteter. Nya samarbeten i regionen och stöd till nya arrangörer med möjligheter att nå ut till nya samt prioriterade målgrupper ska prioriteras i såväl planering som publikarbete.
- Orkesteravdelningen ska under 2022 initiera arbete för framtida orkesterturnéer, inspelningsprojekt för fonogram samt internationella samarbeten.
- Musik- och orkesterchefen ska aktivt arbeta för extern finansiering av beställningsverk och andra projekt.
- Musik- och orkesterchefen ska tillsammans med programansvarig för orkestern initiera en plan för rekrytering av chefsdirigent tillsammans med orkesterns programråd.
- Orkesteravdelningen ska under 2022 aktivt och metodiskt arbeta med rekrytering av musiker till orkestern för att fylla de vakanta tjänsterna.
- Symfoniorkestern fokuserar på utveckling av pedagogiska projekt, med ex samspelskonserter tillsammans med bl. a musik- och kulturskolor samt särskolor i regionen. Vidare ska utveckling av Musikstipendiet prioriteras.

Några mål i siffror – musik

- Antal orkesterproduktioner	14–17
- Lägst antal orkesterproduktioner med evenemangskaraktär	2
- Lägst antal digitaliserade orkesterproduktioner	4–5
- Lägst andel kvinnliga tonsättare hösten 2022, orkesterproduktioner	40%
- Lägst andel kvinnliga tonsättare, beställningsverk	50%
- Lägst total publik beläggningsgrad för orkesterproduktioner	80%
- Antal musikproduktioner	12–15
- Lägst antal digitaliserade musikproduktioner	2–3
- Lägst andel regionalt musikutbud till barn & unga	60%
- Lägst total publik beläggningsgrad för orkesterproduktioner	50%
- Lägst antal aktiviteter i samarbete med husets restauratör	3

Dans

Dansavdelningen ska 2022 genomföra 20–24 dansprojekt och gästspel varav minst sex egen- eller samproducerade produktioner. I samband med samproduktioner ska det vid minst fyra tillfällen även genomföras residensverksamhet, antingen i Norrlandsoperans lokaler eller i regionen. Tre av dansavdelningens produktioner ska framföras på Norrlandsoperans Stora scen. Gästspel av Norrdans är prioriterade inom ramen för samarbetet inom Norrlands nätverk för musikteater och dans (NMD) och minst två produktioner av Norrdans ska presenteras vid Norrlandsoperan.

Den totala beläggningsgraden för dansen ska under 2022 uppgå till minst 80%

I regionen ska minst sex projekt turnera. Av dessa produktioner/projekt ska minst fyra vara riktade till barn och ungdom, varav en blir en samproduktion med större fokus på medskapande i en interaktiv dansföreställning för barn och vuxna. Samarbeten i regionen sker i nära dialog med Dans i Västerbotten (DiV).

Lokala, regionala, nationella som internationella samarbeten är en förutsättning för hållbara samproduktioner och är ett värdefullt komplement till publikarbete. Danskunskapande samt processinriktade pedagogiska insatser och aktiviteter med fokus på publikutveckling är prioriterade insatser i dansavdelningens arbete under 2022 och 2023.

Danskunskapande möten ska arrangeras mellan danskonstnärer och publik, såväl i workshops, community projekt, öppna repetitioner som samtal. Lokala samarbeten och samarrangemang med föreningar ska initieras och utvecklas t. ex. kring social dans inom serierna Dansbaren, Klubb mfl, men också med andra aktörer som Umeå universitet, Midgårdskolan, Umeå Teaterförening samt Vän i Umeå.

Norrlandsoperan ska fortsätta att vara en engagerad part Dansnät Sverige. Dessutom ska internationella nätverk som IETM och EDN samt kontakter till olika nordiska samarbetspartner utvecklas för utbyten och programarbete.

Up North – HipHop-satsning för ungdomar integreras i ordinarie dansverksamhet med ett anpassat upplägg utifrån befintliga ramar med föreställningar, battle, workshopverksamhet och community främjande insatser. Under 2022 kommer Norrlandsoperan att arbeta med en EU-ansökan till Creative Europe tillsammans med ett internationellt arrangörsnätverk.

Under 2022 ska 4–5 dansproduktioner/projekt digitaliseras och erbjudas på NO play.

Norrlandsoperan ska fortsätta att vara en engagerad part Dansnät Sverige. Dessutom ska internationella nätverk som International Network for Contemporary Performing Arts och European Dancehouse Network samt kontakter till olika nordiska samarbetspartner utvecklas för utbyten och programarbete.

Norrlandsoperan är huvudman för den regionala danskonsulentverksamheten Dans i Västerbotten och verksamheten ingår i Norrlandsoperans dansavdelning. Dans i Västerbotten ska under 2022 fortsätta verka för att dans ges en större plats i invånarnas vardag med fokus på barn och unga samt öka kunskapen om danskonsten i regionen, vara ett stöd för dem som yrkesmässigt eller på fritiden vill arbeta med och för dansen samt bidra till att stärka dansens ställning. Utvecklingsområden för Dans i Västerbotten är

- att främja kulturell digitalisering inom dansområdet
- att vara ett stöd för unga arrangörer och främja återväxten i arrangörsledet samt

- främja barn- och ungdomsverksamhet som stimulerar eget skapande samt bidrar till återväxt i dansyrket.

Dansavdelningen ska under 2022 aktivt verka för ett utökat samarbete med andra konstnärliga verksamheter inom Norrlandsoperan. En gång per år ska ett större samarbete mellan dans- och musikavdelningen genomföras.

Fokusområden för dansavdelningen

- Arbeta aktivt med utveckling av projektet Re-think inför kommande säsonger.
- Tillsammans med konstansvarig för Vita kuben föra samtal med Bildmuseet kring projektet Rum för performance.
- Danschef och operachef ska tillsammans med teknik- och fastighetschef under 2022 inleda arbete med att hållbarhetscertifiera egenproducerade opera- och dansproduktioner med utgångspunkt i bl. a Theatre Green Book, Svanen etc.

Några mål i siffror - dans

- Antal dansprojekt och gästspel	20–24
- Lägst antal egen- eller samproducerade produktioner	6
- Lägst antal regionala turnéprojekt	6
- Lägst antal genomförda residens	4
- Antal produktioner med Norrdans	2
- Antal dansproduktioner för Stora scen	3
- Lägst antal regionala turnéprojekt	6
- Antal regionala turnéprojekt riktade till barn & unga	4
- Lägst antal digitaliserade dansproduktioner/projekt	4–5
- Lägst antal aktiviteter i samarbete med husets restauratör	3
- Lägst total publik beläggningsgrad för dansproduktioner	80%

Konst

Vita kuben är Norrlandsoperans rum för samtida konst. Vita kuben fyller 2022 20 år och verksamheten ska under året genomföra maximalt sex utställningar eller motsvarande. Huvudfokus ligger på samtiden med ljud-, video- och performancekonst av lokala, regionala, nationella och internationella konstnärer. Installationer och en del av den pedagogiska verksamheten genomförs i samarbete med konstenheten Umeå kultur.

Under september 2022 ska ett jubileumsfirande genomföras för att fira att Vita kubens verksamhet fyller 20 år.

Vita kuben är en del av IASPIS i Umeå, Konstnärsnämndens internationella residensprogram för bild- och formkonstnärer.

Fokusområden för Vita kuben

- Vita kubens 20-årsjubileum som firas under året och i början av september med särskilt program. Utställningar kompletteras med publikarbete och pedagogiska insatser som t.ex. introduktioner och workshops där även barn- och ungdomsperspektivet ska beaktas. Samarbeten med andra aktörer ska vidareutvecklas.
- Dialog med Bildmuseet kring samarbetsprojektet Rum för performance ska ske under 2022.

Några mål i siffror – Vita kuben

- Högst antal utställningar	8
- Lägst antal besökare i Vita kuben	7500

Särskilda satsningar

Planering för internationell scenkonstfestival 2024

De konstnärliga verksamhetscheferna ska tillsammans med verkställande direktör initiera planer för internationell scenkonstfestival våren 2024 när Norrlandsoperan fyller 50 år.

Årets kulturkommun – Skellefteå 2021/2022

De största regionala kulturinstitutioner Norrlandsoperan, Västerbottens museum och Västerbottensteatern utser gemensamt Årets Kulturkommun i Västerbotten. Upplägget är lika mycket ett vinnande koncept för det lokala föreningslivet, befolkningen, kommunala kulturtjänstemän och näringsliv som för kulturinstitutionerna som har i sina uppdrag att verka regionalt och lyfta kulturen. Årets kulturkommun är en prioriterad satsning där invånare ska få tillgång till ett högkvalitativt kulturutbud och Norrlandsoperan ska etablera nya samarbeten. Norrlandsoperan kommer under våren 2022 engagera sig med ett brett programutbud där projekt från musik, dans och opera genomförs. Utöver föreställningar och konsert erbjuds det pedagogiska aktiviteter för unga och vuxna samt insatser som utvecklar arrangörskompetens hos lokala samarbetspartners.

Umeå 400 år

Norrlandsoperan kommer under 2022 vara en aktiv partner i Umeå 400 år och både konserter och dansföreställningar samt andra aktiviteter ska ingå under det programmässiga paraplyet Umeå 400 år.

Samarbeten med husets restauratör

Publikaktiviteter i samarbete med husets restauratör som t ex klubbkvällar, föreläsningar, mindre konserter eller afterworkprogram ska utvecklas under 2022 och minst tre aktiviteter/avdelning (opera, musik- och orkester, dans) ska arrangeras under året.

Riktade uppdrag till övriga avdelningar vid Norrlandsoperan

Riktade uppdrag till Ekonomi under 2022:

- Tillsammans med IT-ansvarig upphandla och implementera nytt ekonomisystem vid Norrlandsoperan.
- Utveckla budgetarbete på de olika avdelningarna (sker i dialog med verkställande direktör) med fokus på ett samstämmigt arbetssätt för att säkerställa god ekonomisk kontroll och styrning av verksamheterna.

Riktade uppdrag till Teknik & fastighet under 2022:

- Tillsammans med operachef och danschef inleda arbete med att hållbarhetscertifiera egenproducerade opera- och dansproduktionerna med utgångspunkt i bl.a. Theatre Green Book.
- Tillsammans med VD och Kommunikation- och försäljningsavdelningen se över Norrlandsoperans exteriöra gestaltning.
- Tillsammans med VD se över och inventera Norrlandsoperans framtida lokalbehov.
- Presentera en femårsplan för nödvändiga investeringar på tekniksidan.

Riktade uppdrag till HR under 2022:

- Uppdatera personalhandbok och samtliga policydokument.
- Genomföra två workshops (vår & höst 2022) för avdelningschefer samt personal kring mångfald med syfte att stärka Norrlandsoperans mångfaldsarbete.

Riktade uppdrag till Kommunikation & försäljning under 2022:

- Se över kommunikationsstrategi, grafisk profil och hemsida i förhållande till Norrlandsoperans nya vision, mål.
- Uppdatera biljettpriser för Norrlandsoperan.
- Genomföra workshop med avdelningschefer för de konstnärliga avdelningarna och producenter för att fördjupa och utveckla samarbetet kring Norrlandsoperans externa kommunikation.

Övriga uppdrag som inbegriper samtliga avdelningar vid Norrlandsoperan

- Nytt digitalt planeringsverktyg implementeras och tas i drift i början av 2022
- Utveckla befintliga rutiner och system för att säkerställa efterlevnad av GDPR